

z Paluby a Podpalubí

Hodně štěstí do nového roku!

Také nesnášíte bezduché fráze? Když nám někdo popřeje „hodně štěstí“, jako by bohyně Fortuna právě roztáčela kolo štěstěny, padni, komu padni. Ale snad nám vinšovatel přeje to, co má na mysli slavný teolog 13. století: směřování k samotnému cíli lidského života. Když Tomáš Akvinský zahajuje morální část své Teologické sumy,

upozorňuje na to, že pokud člověk nezná cíl svého života, nemůže žít „dobře“, tedy smysluplně a mravně. A cílem každého člověka je štěstí – na tom bychom se shodli s každým člověkem, který pobývá na tomto světě. Záleží jen na tom, v čem své štěstí vidí. Podle zmíněného myslitele lidské štěstí nespočívá ani v jídle a pití, v majetku, sportu, informacích a cestování, dokonce ani ve zdraví či přátelství, i když ty jsou asi na tomto světě pojmu štěstí nejbližší, ale jen v Boží blízkosti. Vše ostatní nám bude přidáno. Proto je dobré, že právě s příchodem Boha mezi

nás o Vánocích začíná „šťastný nový rok“. Ať Boží přítomnost naplní Vaše dny, ať už se v nich přihodí cokoli.

**Liturgie Jana
Zlatoústého 7.
12.2022 v kostele
sv. Filipa a Jakuba**

foto © Petr Synek, *Člověk a víra*

LEDEN

- 1. 1. (neděle) slavnost **Matky Boží, Panny Marie**
- 2. 1. (pondělí) Sv. Basila Velikého a Řehoře Naziánského
- 6. 1. (pátek) slavnost **Zjevení Páně**
- 8. 1. (neděle) **Křtu Páně**, končí doba vánoční
- 15. 1. **Druhá neděle v mezidobí**
- 17. 1. (úterý) Sv. Antonína
- 18. 1. (středa) Panny Marie, Matky jednoty křesťanů
- 21. 1. (sobota) Sv. Anežky
- 22. 1. **Třetí neděle v mezidobí**
- 24. 1. (úterý) Sv. Františka Saleského
- 25. 1. (středa) svátek **Obrácení sv. Pavla**
- 26. 1. (čtvrtek) svátek **sv. Timoteje a Tita**
- 28. 1. (sobota) sv. Tomáše Akvinského
- 29. 1. **Čtvrtá neděle v mezidobí**

Co nás čeká v lednu

- 1. – 15. 1. **Tříkrálová sbírka**
- 2. 1. mimořádná mše sv. v 18 hod. v KKS, příležitost ke sv. zpovědi (P. Šebestián)
- 6. 1. v 9:00 v KC společenství seniorů
- **Sobota 7. 1. v kostele sv. Jana Nepomuckého** ve Velké Chuchli při mši svaté v 15:00 zazní tradičně **ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ Jakuba Jana Ryby**. Celebrovat bude P. Vojtěch Soudský OP.

- **Středy 11. a 18. 1. 2023** od 19:15 v KC **Liturgické inspirace**, následně modlitba Božího slova v adorační kapli kostela Krista Spasitele.
- **čtvrtek 12. 1.** v 19:00 v sále KC

Film

IVETKA A HORA

Snímek vypráví o ženě, které se v dětství zjevovala Panna Maria a o tom, co podobný zážitek obnáší a jak člověka změní. Po projekci bude následovat diskuze s režisérem filmu Vítem Janečkem.

Vstupné dobrovolné.

- **15. 1.** po dopolední mši svaté v KKS farní káva s prodejem křesťanské literatury
- **17. 1.** v 19:30 v KC setkání **pastorační rady** farnosti. Podněty od farníků jsou vítány.

A ve **čtvrtek 2. února** určitě přijďte v 19:00 do sálu KC:

Miloš Doležal

TAJEMSTVÍ ČÍHOŠŤSKÉHO ZÁZRAKU A ŽIVOT JOSEFA TOUFARA

Přednáška bude doprovázena promítáním dokumentárních fotografií a následovat bude debata s autorem.

Podrobnosti, **aktuality a změny programu** sledujte na nástěnkách a na www.CentrumBarrandov.cz a www.PodpalubiBarrandov.cz

Koledníci z naší farnosti budou vybírat na potřebné lidi a rodiny z našeho okolí. **Chcete se připojit ke koledníkům naší farnosti?** Kontaktujte pastorační asistentku: habanova@CentrumBarrandov.cz

Chcete přispět naší farní charitě? Existuje několik možností:

- 1. – 15. 1. budete v ulicích Barrandova a Zlíchova potkávat koledníky s kasičkami označenými logem České katolické charity.
- Přispět můžete také do kasičky v kostele během bohoslužeb na Zlíchově i na Barrandově.
- Další možností je platba přes QR kód od 1. do 31. ledna 2023.
- Od 1. ledna do 30. dubna bude k dispozici také online kasička pro bezhotovostní převod peněz.

QR Platba

Číslo účtu Tříkrálové sbírky: **66008822/0800**

variabilní symbol Farní charity Praha–Hlubočepy: **777910023**

Děkujeme za vaši štědrost!

Ohlédnutí

✓ V pátek 2. 12. jsme v Komunitním centru Krista Spasitele na Barrandově měli pravidelné **setkání seniorů a přátel**. Hostem byla nedávno zvolená místostarostka naší městské části paní Monika Shaw Salajová (Sen 21). Vyprávěla nám, jak ji zkušenosti z bydlení na pražském

sídlíšti přivedly ke vstupu do komunální politiky. Byla pověřena řízením sociální oblasti, zdravotnictví, sociálního bydlení, sportu a občansko-správní agendy. Ve velmi zajímavé závěrečné diskusi odpověděla na naše otázky či připomínky týkající se života na našem sídlíšti. (Zapsal Jiří Velek)

- ✓ Zároveň s **adventní duchovní obnovou**, která se konala v naší farnosti v **sobotu 3. 12.**, proběhla v komunitním centru obnova pro děti pod vedením paní katechetky Radky a asistentky Miri. 17 dětí rozdělených do dvou skupinek podle věku se věnovalo se tématu dobrého Samaritána. Stejně jako rodiče v kostele měly pak příležitost ke svátosti smíření. (Zapsala Irena Housková)

✓ **Ve středu 7. 12.** jsme měli možnost účastnit se na Zlíchově mše svaté v řeckokatolickém ritu – **liturgie Jana Zlatoústého.**

Ke snadnější orientaci ve staroslověnštině byla připravena brožurka. Liturgie, která je ze své podstaty zpěvem, byla samozřejmě celebrantem zpívána, zpěv odpovědí obstarali dva lektoři a chrámový sbor katedrály sv. Klimenta. Po mši

svaté jsme se na faře sešli u kávy a bábovky. Členové sboru zazpívali ještě několik dalších písní k chvále Boží a slíbili, že jejich návštěva v naší farnosti není poslední (neboť bábovka i štrůdl všem chutnaly :). Jsme rádi, že naše farnost může „dýchat oběma plícemi“, podle oblíbeného vyjádření papeže Jana Pavla II. a otce kardinála Tomáše Špidlíka, a obohatit svou „římskou“ zkušenost o nové liturgické akcenty.

Několik účastníků odpovědělo na otázku, jaké dojmy si odnesli:

P. Josef: *Otec Tomáš všechno krásně připravil a byl nám skvělým průvodcem. Určitě bych uvítal ještě podrobnější výklad, protože východní liturgie v sobě obsahuje mnohem větší množství symbolů než latinský obřad. Nejvíce na mě zapůsobily liturgické zpěvy, které jsou pro mě jakýmsi náznakem nebeské Boží chvály.*

Radka Habánová: *Bylo dobře, že byly k dispozici brožurky, a to včetně úvodního slova, které mě osobně ještě víc „navnadilo“. Zejména informace, že za touto liturgií stojí sám apoštol Jakub (jeden z patronů zlíchovského kostela) mě nadchlo! Při samotné liturgii mě nejvíc zaujaly*

dvě věci: opakované výzvy v klíčových momentech liturgie „soustředíme se“ – toho není nikdy dost. A přijímání pod obojí jako samozřejmost – i obávaná lžička byla bez problémů...

Vavřinec Šípr: *Trošku jsem znal východní liturgii z pozice lidu, a teď jsem na ní poprvé ministroval. Vidím tam velkou souvislost západní a východní liturgie, líbí se mi otočení duchovního směrem ke svatostánku, jako na tradiční latinské Mši, ale na rozdíl od ní mi vyhovuje, že slyším každé slovo celebranta, ale zase tomu rozumím hůř než latině. Staroslověnština se mi velmi špatně vyslovuje, natož ve zpěvu – naštěstí ministrant nemusí odpovídat, protože odpovědi zpívá kantor. Rád bych znal více úlohy ministrantů na východní liturgii, uvítal bych nějaký „východní liturgický kroužek“, kde bych se dozvěděl více.*

Radim Ucháč: *Na východní liturgii oceňuji zachovaný důraz na Tajemství a absence důrazu, že středem a cílem dění je člověk. Z řeckokatolické liturgie je zřejmé, že bohoslužba je službou Bohu ne člověku.*

Eva Fuchsová: *Největším zážitkem bylo pro mě svaté přijímání. Kristovo tělo v podobě skutečného chleba a vína, to je znamení, které se dá těžko přejít bezmyšlenkovitě. Připadá mi, že se někdy na Západě dobrovolně připravujeme o smyslové vjemy, které sám Pán Ježíš inscenoval: „... co jsme viděli, čeho jsme se vlastníma rukama dotýkali“ (1 Jan 1). Jako bychom tajemství vtělení chtěli přenést víc na rozumovou rovinu a trochu ho zduchovnit, aby nebylo tak tělesné, tak smyslové – aby se odehrávalo především v našem mozku :)*

- ✓ 24. 12., v předvečer (lépe řečeno v předodpoledne) Narození Páně se v kostele Krista Spasitele odehrálo **Putování do Betléma** pro rodiny s dětmi (viz zpráva a foto na str. 14 a 15).

Představujeme P. Tomáše Mrňávka

Na začátku prosince jsme měli možnost – díky vám – zažít liturgii Jana Zlatouštího (viz 2. strana obálky). Jak byste vy – z pohledu birituála – charakterizoval rozdíl mezi římským a řeckým ritem?

Domnívám se, že řecký obřad hodně dbá na vnější projev liturgie, ať již liturgickými oděvy, kadidlem nebo zpěvem sboru či kantora, který má jakousi funkci varhaníka, ačkoliv hudební nástroje se u nás nevedou. Mluvené slovo jako homilie, kázání mají spíše okrajovou funkci. Liturgie jako celek má odvádět věřícího od pozemských starostí a vynášet k nebesům a umožnit ono spojení země s nebem a člověka s Hospodinem. Proto se také užívá název "Božská liturgie" protože jde skutečně o něco transcendentního a posvátného.

My římsští katolíci taky trochu doufáme, že v naší liturgii jde o něco transcendentního a posvátného, ale máte pravdu, že ve východní liturgii to člověk víc vidí „na vlastní oči a slyší na vlastní uši“. A jak je to vůbec v řecko-katolickém ritu s Vánoce? Co je větší svátek, Narození Páně, nebo Zjevení? A co Advent, máte ho také?

Pokud se nepletu, tak slavnost Zjevení Páně je starší a také důležitější. Narození Páně se na Východě slaví až někdy od konce 4. století, tedy pokud se můžeme odvolat na sv. Jana Zlatoústého. S tím souvisí také advent, který na Východě jako takový samozřejmě nemáme, ale drží se tzv. předvánoční půst zvaný Filipovka, protože začíná v listopadu na apoštola Filipa. Před vánoci jsou dvě neděle, které evokují a připravují na vánoce, během nich jsou v liturgických textech jmenovány osobnosti Starého zákona, které ukazují ke Kristu a čte se Matoušova evangelium, kde je rodokmen Ježíše.

Ráda bych se vás zeptala na váš „kněžský původ“. A protože jsme spolu mluvili už dříve, vím, že bude řeč o charismatickém otci Rabanovi z Hejnic, kterého znali i někteří naši farníci. Prosim, zavzpomínejte...

Pocházím z věřící rodiny. Od malinka jsem chodil se sourozenci a širší rodinou do kostela. Tatínek nás brával k varhanám, což byla tehdy bezvadná příležitost k zlobení a lítání po kůru (hejnická bazilika skýtá opravdu skvělý prostor k podobným zábavám), když hrál tak nás nemohl usměřňovat a my byli tři kluci, takže to stálo za to. Potom se tatínek domluvil s panem farářem a šli jsme ministrovat, mě to jaksi zůstalo a dotáhl jsme to s díky Bohu až na kněze. Pater Raban přišel do Hejnic z Německa v roce 1990 a zaujal již svým zahraničním autem značky renolt (u nás maximálně měl někdo škodověnku), kloboukem a vůbec suverénním vystupováním. Neznal slovo nejde a vždy razil cestu jaksi dle výroku per aspera ad astra, přes obtíže ke hvězdám. Tento příklad mě strhnul a často mi pomáhá doposud ve svízelných okamžicích života. Byl nesmírně zbožný, vzdělaný a inteligentní, dokázal najít řešení snad všem problémů, které mohou člověka potkat. Největším počinem bylo postavení na nohy bývalého kláštera v Hejnicích, který byl zralý tak akorát na buldozer. Pater Raban tak po zásluze byl po smrti uložen do hraběcí hrobky galasů a clamgalasů, kteří

založili hejnický klášter a postavili zde obrovskou baziliku, kam by člověk bez takových zásluh nemohl být nikdy pochován.

Jaké je vaše poslání a místo ve vaší církvi?

Jsem kancléř a rektor chrámu sv. Kosmy a Damiána v Emauzích.

Jak je na tom řecko-katolická církev co do počtu věřících, kostelů a farností, diecézí v České republice? A jaké převažují národnosti?

Po zahájení oné nešťastné války na Ukrajině letos v únoru počet věřících nedokážu absolutně odhadnout, ale budou to desetitisíce. Kostelů máme několik, většinou se snažíme o pronájem či půjčování římskokatolických chrámů. Převažují věřící ukrajinské národnosti.

A nakonec – jak jste se vůbec octl na Zlíchově, jak se vám tam žije, jak byste se chtěl (nebo mohl) zapojit do života naší farnosti? Ne že by sloužení mší svatých bylo málo, ale možná byste mohl obohatit naše duchovní obzory i dalšími programy. Smíme do budoucna doufat?

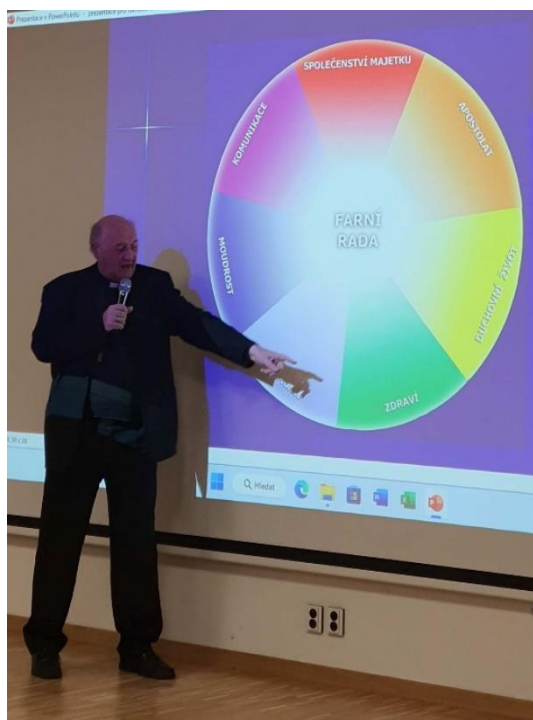
Na Zlíchov mě dovedly existenční důvody, přišel jsem o bydlení a velkorysost a laskavost P. Josefa Ptáčka, který se to dozvěděl a pohotově mi vyšel vstříc. Moc si toho vážím a doufám, že nezklamou. Určitě bych mohl mít časem seminář nebo přednášky z dějin byzantské architektury a liturgie, tomu jsme se hodně během mého doktorského studia v Římě věnoval. Velmi podnětné jsou také životopisy svatých, momentálně končím s překladem posmrtných zázraků sv. Kosmy a Damiána z franštiny a řečtiny a hodlám je publikovat.

Těšíme se na přednášky a do nového roku přejeme nejen existenční jistotu na zlíchovské fáře, ale i dost síly, zdraví a Boží milosti k uskutečnění vašich plánů. Děkuji za rozhovor.

ef

„Ideální farnost“

V minulém čísle Zpravodaje jsme slíbili, že se budeme podrobněji zabývat vizí „ideální farnosti“, jak ji při své návštěvě II. pražského vikariátu (uskutečněné 24. 11. 2022 v sále KC Krista Spasitele) nastínil otec arcibiskup Jan Graubner. Cíl jeho prezentace nebyl teoretický, ale ryze praktický – povzbudit farnosti k uskutečnění této vize. To vyjádřil i v závěru „pohrůžkou“, že za rok přijde zas... a bude chtít vědět, nakolik jsme se ideálu přiblížili. Máme-li však usilovat o ideál, musíme se s ním nejprve seznámit.

Otec arcibiskup začal svou prezentaci definicí církve, jejích atributů („věřím v jednu *svatou, všeobecnou, apoštolskou* církev“) a jejího poslání (*evangelizace, liturgie, diakonie*). Vzhledem k tomu, že církev se uskutečňuje ve farnosti, jsou tyto známky církve jakýmsi „pastoračním programem“ každé farnosti. Farnost je pak natrvalo zřízené společenství věřících (není to „místní církev“, tou je diecéze), do jehož okruhu patří nejen aktivní věřící, ale i všichni nepraktikující pokřtění, sympatizanti, zatoulané ovce a ti, kteří mají být teprve osloveni.

Aktivní život farnosti vyžaduje činné zapojení všech jejích členů (dle jejich charismat a možností) a zároveň pevnou řídicí strukturu jako nástroj efektivní spolupráce. Proto jsou ve farnostech ustanoveny ekonomické a **pastorační rady**. Členové jsou voleni či jmenováni podle

diecézních stanov, předsedou rady je vždy farář a je třeba mít na paměti, že **rada má pouze poradní hlas**. Složení pastorační rady by mělo odpovídat „rozložení sil“ ve farnosti. Jednotliví členové by měli být voleni ze středu různých společenství, které ve farnosti fungují, a zastupovat jejich zájmy či názory, ne konfliktně a „konkurenčně“, ale v duchu konstruktivní spolupráce na Božím díle, „ideální farnosti“. Charakterizuje ji:

- 1) **Společný majetek**. Výraz víry a lásky. Farnost by měla dobře hospodařit a směřovat k ekonomické samostatnosti. Patří sem péče o společný majetek (kostely, fara ...), pomoc jiným (farnostem, misiím...), podpora projektů diecéze (školy, seminář...) či vlastní projekty. V neposlední řadě je třeba myslet na chudé v našem středu i ve světě.
- 2) **Apoštolát**. Svědectví víry ve světě a vnášení křesťanských hodnot do společnosti. Patří sem lidové misie, veřejné slavení, programy pro veřejnost (koncert, divadlo, program pro děti), evangelizační programy, kurzy Alfa.
- 3) **Duchovní život**. Sem patří příprava liturgie (akolyta, lektor, ministranti, schóla, sbor), pobožnosti (adorace, křížové cesty, májové, růženec...), exercicie a duchovní obnovy, modlitební společenství, pouti.
- 4) **Zdraví**. Sem patří využití volného času, společná dovolená, výlety, tábory pro děti. Dále služba nemocným: svátosti, nákupy, návštěvy; zapojení seniorů do života farnosti; pomoc rodinám; charita; aktivity proti potratům a eutanázii.
- 5) **Harmonie, krása**. Vytváření atmosféry domova, přijetí, jubilea farníků, krása slavení liturgických svátků a událostí. Patří sem výzdoba, údržba, úklid v kostele, starost o liturgické prádlo.
- 6) **Moudrost, vzdělávání**. Základní vzdělávání ve víře (děti, katechumeni, bířmovanci), příležitostné vzdělávání (snoubenci, předmanželské kurzy, katechismus pro dospělé...); přednášky, biblické hodiny; farní knihovna, nabídka nových knih; kurzy služeb ve farnosti (katecheté, akolyté, lektori, pastorační pomocníci, varhaníci).

7) **Komunikace.** Návštěvy a kontakty s farníky, městem, městskou částí; ekumenické vztahy; přistěhovalci. Matrika, kronika, kartotéka, archiv. Vývěsky, farní věstník, webové stránky. Dopisování, nahrávky nemocným.

Farnost by si měla tyto body procházet v rámci zpytování svědomí jako zpovědní zrcadlo. A protože farnost jsme my, záleží na každém z nás. „Boží dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. Projevy Ducha jsou však dány každému k tomu, aby mohl být užitečný.“ (srov. 1Kor 12, 4-5.7) Někdo má dar rozjíždět věci nové, někdo zastavit věci zastaralé, někdo dar je rozpoznat (a taky to říct včas a na správném místě!). Někdo má nápady, jiný sílu k jejich realizaci. Někdo vidí nedostatky, kterých si jiní v zaběhnutém stereotypu nevšimnou, jiný zase možnosti, které zůstávají nevyužité. Všechno to je potřeba sdílet, nosit kůži na trh, a věřit, že poslední slovo má Duch svatý.

Na Štědrý den v odpoledních hodinách proběhl v prostorách kostela Krista Spasitele předvánoční program. Rodiny s dětmi mohly vstoupit do vánočního příběhu a naladit se na sváteční atmosféru. Betlémské události byly vyprávěny vypravěčem a předváděny postavičkami Josefa s Marie, za spolupráce dětí v připravených kulisách. Ty tvořila např. cesta tvořená balicím papírem, na který děti kreslily, co všechno mohlo svatou rodinu na 150 kilometrů dlouhé cestě do Betléma potkat. Na konci putování čekala stáj s noční oblohou. Město Betlém děti postavily z dřevěných kostiček. Teď už se mohl narodit Ježíšek. Na závěr děti přichystaly Ježíškovi svůj vlastní dárek k narozeninám, a to formou kartiček, na které napsaly/nakreslily to, co chtěly dát. Nakonec jsme si všichni společně zazpívali koledu doprovázenou na klávesy, jež velice hezky dobarvovaly atmosféru i po celou dobu vyprávění. Účastníci si mohli odnést do svých domovů betlémské světlo. (Zapsal Vojta Prchal)

Putování do Betléma pro rodiny s dětmi

24. 12. 2022

Kontakty

P. Mgr. Josef Ptáček, farář, tel. 606 790 790, ptacek@knez.cz, www.knez.cz

P. Jaromír Odrobiňák, výpomocný duchovní, j.odrobinak@seznam.cz

Bc. Jan Šulc, trvalý jáhen a kostelník u kostela Krista Spasitele, tel. 605 203 341

Ing. Hana Tyrálová, ředitelka Komunitního centra Krista Spasitele,
tel. 734 710 158, reditelka@CentrumBarrandov.cz

Mgr. Radka Habánová, pastorační referentka a katechetka, tel. 603 872 524,
habanova@CentrumBarrandov.cz

Milan Flodr, pastorační asistent, MFlodr@seznam.cz

Eva Fuchsová, kostelnice u Sv. Vavřince, knihovnice, redakce farního zpravodaje
Z Paluby a Podpalubí, tel. 774 608 012, fuchsova@CentrumBarrandov.cz

Radim Ucháč, kostelník u Sv. Filipa a Jakuba, tel. 608 469 864, radim.uchac@x-base.cz

Pravidelné bohoslužby

kostel	Krista Spasitele	Sv. Filipa a Jakuba	Sv. Vavřince	Sv. Jana Nepomuckého
Ne	10:00 růženec 10:30 18:30	8:30	16:00	
Po				
Út	18:00 adorace do 19:30			
St		18:00		
Čt	8:30			
Pá		od 15:00 adorace 18:00		
So				Pouze v letních měsících

Pro vnitřní potřebu vydává Římskokatolická farnost u sv. Filipa a Jakuba, Praha–Hlubočepy. Vychází jednou měsíčně (kromě letních prázdnin). Uzávěrka čísla vždy 22. dne předcházejícího měsíce.

Náklady na jeden výtisk tvoří 20 Kč.

Redakční rada Hana Tyrálová, Radmila Habánová, výkonná redaktorka Eva Fuchsová.

Za obsah odpovídá P. Josef Ptáček. Příspěvky posílejte na fuchsova@CentrumBarrandov.cz.

Redakce si vyhrazuje právo upravit nebo nezveřejnit dodané příspěvky.

www.CentrumBarrandov.cz

www.PodpalubiBarrandov.cz